
Πνευματική Ιδιοκτησία

---

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Πνευματική Ιδιοκτησία»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Πνευματική Ιδιοκτησία»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η πνευματική ιδιοκτησία λόγω του ειδικού αντικειμένου της αποτελεί εξ ορισμού κλάδο δικαίου με διεθνή διάσταση, καθώς τα πνευματικά έργα διασπούν το φράγμα της γλώσσας και απευθύνονται στην παγκόσμια αγορά. Επιπλέον στη σύγχρονη εποχή συναντά κανείς τις δημιουργίες του πνεύματος -πέραν από την Τέχνη και την τεχνολογία- στην καθημερινή προσωπική και επαγγελματική επικοινωνία. Το διαδίκτυο κατακλύζεται από δημιουργίες του πνεύματος: από τις άυλες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, την ανταλλαγή αρχείων έως τα ψηφιακά συστήματα διαχείρισης και το Facebook, ο χρήστης «καταναλώνει» πνευματικά έργα και σε ορισμένες περιπτώσεις γίνεται και ο ίδιος διανομέας ή/και δημιουργός τέτοιων έργων.

Οι νέες τεχνολογίες δημιούργησαν νέες αγορές, η πνευματική παραγωγή αποτελεί πλέον την πρώτη ύλη όχι μόνο της πολιτιστικής βιομηχανίας, αλλά όλων των εκφάνσεων της ψηφιακής τεχνολογίας. Συγχρόνως το έργο μεταμορφώθηκε σε «εμπόρευμα», ο δημιουργός σε «παραγωγό» και η πολιτιστική οικονομία λειτουργεί βασιζόμενη στις αρχές της προσφοράς και της ζήτησης. Το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας αναγκάστηκε με τη σειρά του να προσαρμοστεί ανάλογα, ώστε να εξασφαλίσει σε πρακτικό επίπεδο την αναγκαία προστασία στους δημιουργούς.

Το παρόν πρόγραμμα αποτελεί μια εισαγωγή στις βασικές αρχές του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας. Προσεγγίζει τις παραδοσιακές κατηγορίες των έργων και στη συνέχεια επεκτείνεται στα δημιουργήματα της πληροφορικής, τα οποία ο νομοθέτης έθεσε κάτω από την ομπρέλα προστασίας του κλάδου: προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών, ψηφιακές βάσεις δεδομένων, ιστοσελίδες, multimedia έργα, κλπ.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στο δίκαιο των συμβάσεων με την παράθεση εξειδικευμένων συμβάσεων εκμετάλλευσης, δίκαιο το οποίο λόγω της ιδιαιτερότητας του προστατευτέου αντικειμένου (άυλο αγαθό) είναι δυναμικό και συχνά «δανείζεται» λύσεις από όλο το φάσμα του αστικού, εμπορικού, αλλά και οικονομικού δικαίου. Το δίκαιο των συμβάσεων αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του συστήματος προστασίας και το βασικότερο εργαλείο εισόδου των έργων στη διεθνή πολιτιστική αγορά. Για το σκοπό αυτό μελετάται παράλληλα και η έντονη νομοθετική παραγωγή εναρμόνισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και οι πρόσφατες διεθνείς συμβάσεις.

Συγχρόνως ερευνάται διεξοδικά το ειδικό ρυθμιστικό πλαίσιο προστασίας των δικαιωμάτων σε περίπτωση προσβολής τους: τα προληπτικά μέτρα προστασίας και όλο το σύνθετο πλέγμα των προβλεπόμενων αστικών, διοικητικών και ποινικών κυρώσεων.

Τα οφέλη για τους εκπαιδευόμενους συνίστανται: α) στην εξοικείωσή τους σε θέματα δημιουργίας, χρήσης, εκμετάλλευσης και προστασίας πνευματικών έργων. Και β) στην απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων και ολοκληρωμένης αντίληψης για την αντιμετώπιση της καθημερινής πρακτικής και την αποτελεσματική προστασία των σχετικών δικαιωμάτων.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **6 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Εισαγωγή, το έργο και ο δημιουργός

Διδακτική Ενότητα 1: Εισαγωγή

Στην παρούσα διδακτική ενότητα ο φοιτητής εισάγεται στην έννοια του θεσμού της πνευματικής ιδιοκτησίας μέσα από την κοινωνική λειτουργία του δικαιώματος και την εξελικτική διαμόρφωση του θεσμού από την επιρροή των τεχνολογικών εξελίξεων. Στη συνέχεια ακολουθεί σύντομη περιγραφή της ιστορικής εξέλιξης του διακαϊκού κλάδου, καθώς και αναφορά των πηγών του δικαίου. Τέλος, περιγράφεται ο ρόλος και η λειτουργία του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας.

Διδακτική Ενότητα 2: Το αντικείμενο του δικαιώματος: το έργο

Στη δεύτερη ενότητα αναπτύσσονται οι βασικές αρχές προστασίας και τα προστατευόμενα στοιχεία ενός έργου, καθώς και οι προϋποθέσεις κτήσης του δικαιώματος. Ειδικότερα αναλύονται οι κυριότερες κατηγορίες των προστατευόμενων έργων, όπως αυτές απαριθμούνται στον ν. 2121/1993, καθώς και ορισμένες ειδικές κατηγορίες έργων, Τέλος, περιγράφονται οι εκτός της προστασίας του νόμου δημιουργίες.

Διδακτική Ενότητα 3: Το υποκείμενο του δικαιώματος: Ο δημιουργός

Στην τελευταία ενότητα αναλύεται η έννοια της αρχής της αλήθειας βάσει της οποίας αποδίδεται η ιδιότητα του πνευματικού δημιουργού και αναγνωρίζονται τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα στο φυσικό πρόσωπο που διενήργησε την υλική πράξη της δημιουργίας. Στη συνέχεια εξετάζονται οι ειδικές κατηγορίες έργων, όπως αυτά που δημιουργούνται με τη σύμπραξη περισσότερων προσώπων (έργα συνεργασίας, συλλογικά ή σύνθετα έργα) ή στο πλαίσιο συμβατικής υποχρέωσης (οπτικοακουστικά έργα, έργα παραγγελίας ή έργα μισθωτών δημιουργών). Τέλος, θα αναφέρονται τα μαχητά τεκμήρια που ο νομοθέτης εισάγει για τη διευκόλυνση της απόδειξης του προσώπου του δημιουργού.

Το περιεχόμενο, οι περιορισμοί και η εκμετάλλευση του δικαιώματος

Διδακτική Ενότητα 1: Το περιουσιακό δικαίωμα

Στην παρούσα διδακτική ενότητα αναπτύσσονται διεξοδικά τα περιουσιακά δικαιώματα που η νομοθεσία αναγνωρίζει στον πνευματικό δημιουργό και ειδικότερα οι εξουσίες εγγραφής και

αναπαραγωγής, δημιουργίας παράγωγου έργου, διανομής, εισαγωγής αντιτύπων, εκμίσθωσης και δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό, δημόσιας εκτέλεσης, ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, και ψηφιακής διάθεσης. Τέλος θα αναλυθούν οι περιορισμοί των παραπάνω δικαιωμάτων, τόσο στην χρονική διάρκεια ισχύος, όσο και στην έκτασή τους.

Διδακτική Ενότητα 2: Το ηθικό δικαίωμα

Στη συνέχεια στην αμέσως επόμενη ενότητα εξετάζονται αναλυτικά τα ηθικά δικαιώματα που ο ν. 2121/1993 αναγνωρίζει στον δημιουργό και ειδικότερα οι εξουσίες δημοσίευσης, πατρότητας, ακεραιότητας, προσπέλασης και μετάνοιας.

Διδακτική Ενότητα 3: Αξιώσεις αμοιβής

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται τα ενοχικής φύσης δικαιώματα του δημιουργού και ειδικότερα το δικαίωμα παρακολούθησης και το δικαίωμα εύλογης αμοιβής για εκμίσθωση ή δημόσιο δανεισμό.

Διδακτική Ενότητα 4: Περιορισμοί

Στη 7η ενότητα αναλύονται οι περιορισμοί τους οποίους θέτει ο νομοθέτης στην εκμετάλλευση των πνευματικών έργων. Ειδικότερα περιγράφονται οι χρονικοί περιορισμοί, που αφορούν στη χρονική διάρκεια ισχύος των δικαιωμάτων ανά κατηγορία έργων, δηλαδή εκτός του κανόνα, η προβλεπόμενη διάρκεια για τα έργα συνεργασίας, τα σύνθετα έργα, τα συλλογικά, τα έργα σε συνέχειες, τα ανώνυμα έργα ψευδώνυμα έργα, κλπ. Στη συνέχεια εξετάζονται οι περιορισμοί στην έκταση εκμετάλλευσης ενός πνευματικού έργου, δηλαδή οι εξαιρέσεις για λόγους επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς, πολιτιστικούς, ανθρωπιστικούς, λειτουργίας του κράτους, ενημέρωσης, εμπορικούς, ιδιωτική χρήση, κλπ. Τέλος, θα αναφερθούν οι περιορισμοί του δικαιώματος, που προκύπτουν από διατάξεις εκτός του νομικού πλαισίου της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Διδακτική Ενότητα 5: Εκμετάλλευση του έργου

Στην παρούσα ενότητα αναπτύσσεται το ιδιαίτερο νομικό πλαίσιο που ο νομοθέτης θεσπίζει για την εκμετάλλευση των πνευματικών έργων, με εμβάθυνση στους ειδικούς κανόνες του ν. 2121/1993, όπως η αυτοτέλεια και μερισμός των εξουσιών, ο σκοπός της σύμβασης, οι συμβατικοί περιορισμοί, ο έγγραφος τύπος, η ποσοστιαία αμοιβή, η απόλυτη ενέργεια, η μεταβίβαση κυριότητας υλικού φορέα, η κληρονομική διαδοχή, η αναγκαστική εκτέλεση, η πτώχευση, κλπ. Επίσης, εξετάζονται οι κανόνες που ισχύουν για τη μεταβίβαση περιουσιακής εξουσίας και την εκμετάλλευση περιουσιακής εξουσίας (άδεια και σύμβαση εκμετάλλευσης).

Διδακτική Ενότητα 6: Ειδικοί συμβατικοί τύποι

Στην 9η ενότητα περιγράφεται η λειτουργία ορισμένων ειδικών συμβατικών τύπων, όπως η εκδοτική σύμβαση, η σύμβαση παραγωγής οπτικοακουστικού έργου, η σύμβαση ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, η σύμβαση θεατρικής παράστασης, η σύμβαση δημόσιας εκτέλεσης, η σύμβαση εκμετάλλευσης του υλικού υποστρώματος, η σύμβαση παραγγελίας και οι άδειες Creative Commons.

Συγγενικά δικαιώματα

Διδακτική Ενότητα 1: Κυρίως συγγενικά δικαιώματα

Στην παρούσα ενότητα αναλύονται τα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία δικαιώματα, τα οποία ο νομοθέτης αναγνωρίζει στις εισφορές που σχετίζονται με την πνευματική δημιουργία και ειδικότερα το δικαίωμα ερμηνευτή ή εκτελεστή καλλιτέχνη παραγωγού φωνογραφήματος και οπτικοακουστικού έργου, ραδιοτηλεοπτικού σταθμού.

Διδακτική Ενότητα 2: Sui generis συγγενικά δικαιώματα

Στην παρούσα διδακτική ενότητα εξετάζονται οι εξουσίες που ο νομοθέτης αναγνωρίζει σε ορισμένα πρόσωπα για εισφορές που συμβάλλουν στην καλύτερη αξιοποίηση της πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως είναι το δικαίωμα του εκδότη εντύπου, του κατασκευαστή βάσης δεδομένων, το δικαίωμα επί προηγουμένως αδημοσίευτου έργου, κλπ.

Διδακτική Ενότητα 3: Εκμετάλλευση και περιορισμοί συγγενικών δικαιωμάτων

Στη τελευταία ενότητα αυτού του μαθήματος περιγράφονται οι κανόνες που ισχύουν κατά την εκμετάλλευση των συγγενικών δικαιωμάτων, καθώς και οι περιορισμοί στη διάρκεια και την έκταση που θεσπίζει ο ν. 2121/1993.

Συλλογική Διαχείριση

Διδακτική Ενότητα 1: Ίδρυση, λειτουργία και αρμοδιότητες

Στη παρούσα διδακτική ενότητα εξετάζεται ο θεσμός της συλλογικής διαχείρισης πνευματικών έργων και συγγενικών εισφορών, με τον οποίο δίδεται στους δικαιούχους η δυνατότητα ελέγχου και διαχείρισης των έργων και εισφορών τους σε παγκόσμιο επίπεδο. Στη συνέχεια αναλύονται οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας τέτοιων οργανισμών, ιδίως στο πλαίσιο του ελεύθερου ανταγωνισμού, καθώς και οι αρμοδιότητές τους.

Διδακτική Ενότητα 2: Σχέσεις με τους δημιουργούς

Στην ενότητα αυτή αναλύεται η σύμβαση ανάθεσης της διαχείρισης από τον δημιουργό ή τον δικαιούχο στον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης και τα εκατέρωθεν δικαιώματα και υποχρεώσεις.

Διδακτική Ενότητα 3: Σχέσεις με τους χρήστες

Στην 15η ενότητα αναφέρονται οι ειδικότερες σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και των χρηστών των έργων ή εισφορών, καθώς και οι διευκολύνσεις που ο νομοθέτης παρέχει για να ενισχύσει τη θέση των οργανισμών έναντι των χρηστών.

Προστασία δικαιωμάτων

Διδακτική Ενότητα 1: Προληπτικά μέτρα προστασίας

Στην ενότητα αυτή θα εξεταστούν λεπτομερώς τα τεχνικά μέτρα και διοικητικά προστασίας, τα οποία προβλέπει ο νομοθέτης ώστε προληπτικά να περιφρουρήσει τα δικαιώματα στην προσπάθεια να αποτρέψει πιθανή προσβολή τους.

Διδακτική Ενότητα 2: Έννοια προσβολής

Στην παρούσα διδακτική ενότητα αναπτύσσεται διεξοδικά η έννοια και οι προϋποθέσεις της προσβολής του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων, με έμφαση στην έννοια της παράνομης πράξης, την υπαιτιότητα, τους λόγους άρσης του παρανόμου και την απόδειξη.

Διδακτική Ενότητα 3: Δικαστική προστασία

Στην τελευταία ενότητα του μαθήματος αυτού αναλύεται το σύνθετο νομικό πλέγμα της αστικής προστασίας και των ασφαλιστικών μέτρων, καθώς και της ποινικής προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων.

Διεθνής Συμβάσεις και Ευρωπαϊκό Κεκτημένο

Διδακτική Ενότητα 1: Διεθνείς Συμβάσεις Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Στην παρούσα διδακτική ενότητα παρουσιάζονται οι διεθνείς συμβάσεις προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και ειδικότερα η Διεθνής Σύμβαση Βέρνης, η Συμφωνία TRIPS, η Παγκόσμια Σύμβαση, η Σύμβαση WIPO- WCT, η Συνθήκη Μαρακές, κλπ. Στη συνέχεια θα γίνει αναφορά στο καθεστώς προστασίας των ημεδαπών δικαιούχων στην αλλοδαπή και των αλλοδαπών

δικαιούχων στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου που περιέχει ο ν. 2121/1993 και τις παραπάνω διεθνείς συμβάσεις.

Διδακτική Ενότητα 2: Διεθνείς Συμβάσεις Συγγενικών δικαιωμάτων

Στην επόμενη διδακτική ενότητα περιγράφονται οι διεθνείς συμβάσεις προστασίας των συγγενικών δικαιωμάτων και ειδικότερα η Διεθνής Σύμβαση της Ρώμης, η Σύμβαση της Γενεύης, η Σύμβαση WIPO-WPPT, κλπ.

Διδακτική Ενότητα 3: Ευρωπαϊκές Οδηγίες

Στην 21η ενότητα αναλύεται παρουσιαστεί η επίδραση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ελληνική δικαιοσύνη μέσω των 11 Ευρωπαϊκών Οδηγιών που έχουν ενσωματωθεί στον ελληνικό νόμο 2121/1993.

Διδακτική Ενότητα 4: Νομολογία ΔΕΕ

Στην τελευταία ενότητα αναλύεται η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αναπτύσσονται τα ιδιαίτερα θέματα με τα οποία αυτό έχει ασχοληθεί, όπως η σύγκρουση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας με το δίκαιο του ανταγωνισμού, η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών και υπηρεσιών και η προστασία των προσωπικών δεδομένων.